Дата: 15.11.2024р. Урок: Основи здоров'я Клас: 8-А Тема. Традиційні і сучасні системи харчування.

Мета: ознайомити з традиційними та сучасними системами харчування, особливостями різних національних кухонь; вчити розпізнавати міфи і факти про дієтичне харчування; розвивати стійкі переконання щодо пріоритету здорового способу життя як основної умови реалізації фізичного, психічного, соціального та духовного потенціалу людини з урахуванням її індивідуальних особливостей; виховувати свідому потребу в дотриманні правил харчування для здоров'я.

ХІД УРОКУ

І. Організаційний момент

1. «Малюнкове привітання»

Бажаю всім гарного настрою, легкого засвоєння теми.

Перевірка виконання учнями домашнього завдання

- 1. Запитання до класу
- ❖ Чим відрізняються фізичні якості маленьких дітей, підлітків, дорослих і людей похилого віку?

II. Перевірка раніше засвоєних знань

- Пригадайте, які складові їжі необхідні для нормальної життєдіяльності організму людини?
- Назвіть основні джерела білків, жирів, вуглеводів, мінеральних речовин, вітамінів, води.

III. Мотивація навчання учнів і повідомлення теми, мети та завдань уроку

1. Проголошення та обговорення епіграфів уроку

Здоров'я набагато більше залежить від наших звичок і харчування, аніж від лікарського мистецтва. (Джон Леббок, британський енциклопедист, біолог.) Людина народжується здоровою, всі хвороби приходять з їжею. (Гіппократ, давньогрецький лікар.)

Ми живемо не для того, щоб їсти, а їмо для того, щоб жити. (Сократ, давньогрецький філософ.)

- Чому, на перший погляд простий фізіологічний процес, харчування в усі часи було предметом вивчення і обговорення?
- Сформулюйте тему і завдання уроку за епіграфами.
- 2. Вправа «Образ теми уроку» (ілюстративний супровід)
- Серед запропонованих ілюстрацій оберіть ту, зображення якої найточніше передає основну ідею теми уроку. Поясніть свій вибір.

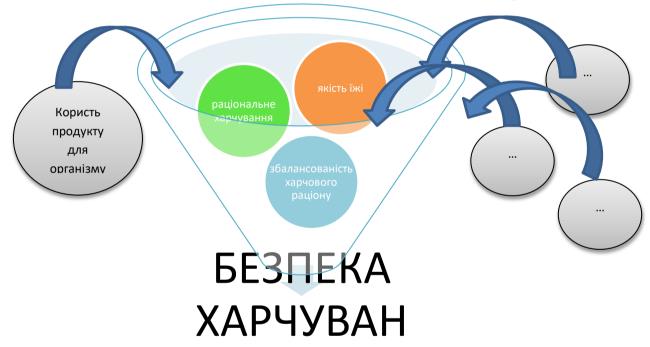
1. Вправа «Незакінчене речення»

Вправа «Незакінчене речення» ❖ Ми їмо, щоб... ❖ Які чинники впливають на вибір їжі? ❖ Чи є у вашій родині певні стереотипи харчування?

IV. Сприйняття та усвідомлення учнями нового навчального матеріалу

1. Вправа «Асоціативний кущ»

Складання схеми за асоціаціями учнів до поняття «безпека харчування».

Приклади відповідей: якість їжі; раціональне харчування; збалансованість харчового раціону; користь продукту для організму тощо.

2. «Вибір харчових продуктів як основа безпеки харчування»

Основна складова оздоровчих систем — це безпечне харчування. Їжа приносить користь організму людини, але неякісна їжа може призвести до хвороб. Щоб їжа не завдавала шкоди, слід ознайомитися з основами безпечного харчування й, перш за все, навчитись оцінювати якість їжі.

Якість їжі можна визначити *візуально*, тобто слід уважно її роздивитися. Зовнішній вигляд їжі свідчить про те, як довго вона зберігалася або як її було приготовлено. Можна визначити якість їжі і за її *запахом*. Більшість зіпсованих

продуктів мають неприємний запах. Якщо людина вже почала вживати їжу, то про її якість повідомляють *смакові рецептори*.

Треба уважно читати те, що написано на упаковці продуктів, особливу увагу звертаючи на дату їхнього виготовлення й термін зберігання. У жодному разі не можна вживати продукти, термін придатності яких уже минув.

Заходячи до місць громадського харчування, потрібно завжди звертати увагу на те, наскільки там чисто й чи все відповідає санітарним вимогам. Не можна купувати їжу на запиленій вулиці, де в продавця немає можливості помити руки.

Перелік шкідливих та корисних продуктів харчування. Але озвученим у ТОП-10 не слід нехтувати, якщо хочете бути здоровим!

3. Робота за схемою «Традиційні і сучасні системи харчування»

На даний час фахівцями розроблено велику кількість найрізноманітніших систем харчування, спрямованих на:

- ✓ оздоровлення організму,
- ✓ схуднення, нормалізацію і контроль ваги,
- ✓ реалізацію важливих принципів, що полегшують роботу травних органів.

Розглянемо сучасні і традиційні системи харчування й оцінимо їх ефективність.

- 4. «Дієтичне харчування»
- Що ви знаєте про дієтичне харчування? (Відповіді учнів.)
- Наведіть приклади систем дієтичного харчування.

СИСТЕМА РОЗДІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ

Роздільне харчування — це система, принципи якої були сформовані близько ста років тому. Вона передбачає здорове поєднання їжі між собою, і багато її принципів використовуються в різних дієтах для схуднення.

Ця система у центр ставить *поєднання продуктів*. Вважається, що організму складно перетравлювати одночасно продукти, що вимагають різних ферментів, і звідси випливають правила:

- не можна їсти одночасно кілька видів білка (приклад: м'ясо під сиром) або декілька видів вуглеводів (картопля з хлібом);
- не можна поєднувати білки і вуглеводи (пюре з котлетою);

- не можна поєднувати цукор і вуглеводи (каша з фруктами або хлібі з варенням);
- молоко, кавун і диню не можна поєднувати ні з чим взагалі.

В даний час вважається, що ця система помилкова: організм легко виробляє одночасно кілька видів ферментів для перетравлення різної їжі. До того ж, у природі дуже мало чистого білка або чистих вуглеводів.

5. Оздоровлювальна вправа. Руханка «Роби як я»

V. Осмислення, узагальнення та систематизація знань

Правила раціонального харчування:

збалансованість,
помірність,
різноманітність,
режим харчування.

«ТОП-10 найпоширеніших помилок у харчуванні»

10 найбільш поширених помилок у харчуванні

- 1. Переїдання.
- 2. Ненатуральна їжа, харчові добавки.
- 3. Велика кількість смаженої, жирної і копченої їжі.
- 4. Неправильний вибір продуктів.
- 5. Нерегулярне харчування.
- 6. Хаотичне поїдання їжі «на ходу».
- 7. Їжа та напої, що містять прихований цукор та сіль.
- 8. Порушення правил приготування, зберігання та вживання їжі.
- 9. Мало овочів та фруктів, але багато борошняних виробів, тістечок, печива тощо.
- 10. Недостатня кількість води.

Підбиття підсумків уроку

1. Запитання до класу

Омар Хайям в одному зі своїх рубаї писав:

Як хочеш мудро жити, чимало треба знати.

Два правила найперше потрібно пам'ятати:

Що ліпше буть голодним, ніж їсти всякий харч,

Що ліпше буть самотнім, ніж друзів хибних мати.

- Як ви думаєте, чому великий поет звертає між іншим увагу на харчування?

VI. Домашнє завдання

Обов'язкове:

- опрацювати матеріал підручника щодо вивченої теми;
- підготувати інформаційне повідомлення «Національні традиції української кухні». Свою роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaal@gmail.com.